

SİRKÜLER 2013/48

Sayın Yetkili;

Tahsilât Genel Tebliği (Seri: A Sıra No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: A Sıra No: 5) 11.9.2013 tarih ve 28762 sayılı Resmi Gazete'de Yayımlandı.

1 -Tebliğde düzenleme yapılan başlıca konular:

- 1 Kasım 2013 tarihinden itibaren, maden ve silah ruhsatlarının verilmesinden ya da süre uzatımından önce hak sahiplerinden ve ilgililerinden vergi dairesinden vadesi geçmiş borçlarının bulunmadığına ilişkin, vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge aranılması
- Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler ile İşlem Yapanların Sorumlulukları
- **Limited şirketlerde ortakların ve kanuni temsilcilerin sorumluluğu**
- **Limited şirketlerin 6 Haziran 2008 tarihinden önceki borçlarda yeni ortakların sorumlulukları**
- **Anonim şirketlerde kanuni temsilcilerin sorumluluğu**
- İlam harçlarının bakiye tutarının ödenmesi
- **Kanunen tescilli zorunlu olan hususları ticaret siciline tescil ettirmeyen ilgililer adına hükmolunan para cezaları**
- Amme alacaklarında ödeme yeri
- Erişme kontrollü karayollarından kaçak geçiş yapanlardan aranılan geçiş ücreti ve idari para cezalarının ödenmesi konusunda PTT'ye verilen yetki
- Karşılıksız çek çıkması halinde, 5941 sayılı kanun hükümlerine göre işlem yapılması
- Doğal afetlerde amme alacaklarının faiz alınmaksızın veya düşük faiz oranıyla tecil edilmesi
- Ödeme emrine karşı açılan davalarda yürütmenin durması
- Mal varlığı araştırmasının elektronik ortamda yapılabilmesi
- Haciz varakalarının elektronik imza ile imzalanması
- Bireysel emeklilik hesaplarının haczedilmesi
- Motorlu taşıtların elektronik ortamda haczi
- Özel hukuk tüzel kişilere ait olan iş makinelerinin haczinde sicile haciz tatbikiyle yetinilmemesi
- Üçüncü şahıslardaki menkul malların, alacak ve hakların haczi
- Banka genel müdürlükleri ile merkezi kayıt kuruluşu A.Ş. ye, elektronik ortamda tebliğ edilen haciz bildirimleri
- Para cezaları terimi tanımı
- Tahsil zamanaşımı iflas erteleme süresince işlememesi
- Amme alacağını tahsil yetkisi verilen kuruluşlara, yapacakları tahsile yönelik bilgilerin verilmesinin yasakları mahremiyeti ihlal sayılmayacağı

2. Limited Şirketlerin Amme Borçlarında Sorumluluk:

a) Ortakların Sorumluluğu:

Bilindiği üzere 6183 sayılı Kanun uyarınca Limited Şirket ortakları hakkında yapılacak takip 35 inci madde hükümlerine göre **sermaye hisseleri oranında yapılmaktadır.**

Diğer taraftan, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 595. maddesinde Limitet Şirketlerde ortaklık payının devrinin nasıl olacağı açıklanmış bulunmaktadır. Madde hükmüne göre;

- Ortaklık payının/esas sermaye payının devri ve devir borcunu doğuran işlemlerin yazılı şekilde yapılması,
- Tarafların imzalarının noterce onaylanması,
- Şirket sözleşmesinde aksi öngörülmemişse, esas sermaye payının devri için ortaklar genel kurulunun onayının şart olduğu ve devrin bu onayla geçerli olacağı, başvurudan itibaren üç ay içinde genel kurul reddetmediği takdirde devre onay vermiş sayılacağı,

hükme bağlanmıştır.

TTK' da ki bu düzenlemeler ışığında 5 Seri No.lu Tahsilât Genel Tebliğinde; **tescil ve ilan yoluna gidilmeyen ortaklık payı devirlerinde, ortaklık payının devredildiği tarih olarak noter tasdikli devir sözleşmesi tarihinin esas alınacağı**, diğer taraftan, ortaklık payının noter tasdikli devir sözleşmesi ile devredilmesine rağmen devrin genel kurul tarafından reddedilmesi halinde, ortaklık payının devredilmemiş sayılacağı ve ortağın ortaklık sıfatının devam ettiğinin kabul edileceği açıklanmıştır.

Bu itibarla bir ortaklık payı devri söz konusu olduğunda 35. madde uyarınca yasal takibe maruz kalacak ortağın tespitinde, şirketin Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde ilan edilen ana sözleşmesine, bu ana sözleşmede yapılan değişikliklere, pay devrinin tescil ve ilan edilmemiş olduğu hallerde ise 6102 sayılı Kanunu'nun 594 üncü maddesine göre tutulan pay defterinde ya da devrin genel kurul tarafından onaylanmış veya onaylanmış sayılması halinde, noter tasdikli devir sözleşmesinde yer alan tarihlere bakılacaktır.

Dolayısıyla bir Limitet Şirketteki ortaklık payını, devir suretiyle sonlandırmak isteyen ortağın, daha sonradan doğan amme borçlarından sorumlu olmadığını iddia edebilmesi için pay devrini TTK'nın 595. maddesinde belirtilen ve yukarıda açıkladığımız şekil şartlarına uygun yapması gerekmektedir.

b) Limited Şirketlerde Yönetici ve Temsilcilerin Sorumluluğu:

Ortaklar açısından sermaye hissesi nispetinde olan sorumluluk, 6183 sayılı Kanun'un mükerrer 35. maddesi uyarınca yönetici ve temsilciler açısından şirket borcunun tamamını kapsayacak şekilde, müşterek müteselsil sorumluluk esasına göre belirlenmiştir.

6102 sayılı TTK'nın limitet şirketlerde yönetim ve temsili açıklayan 623. maddesinde;

- Şirket yönetimi ve temsilinin şirket sözleşmesi ile düzenleneceği,
- Şirket sözleşmesi ile yönetimi ve temsilin, müdür sıfatını taşıyan bir veya birden fazla ortağa veya tüm ortaklara ya da üçüncü kişilere verilebileceği, üçüncü kişilere yönetim hakkının devrinde de en azından bir ortağın, şirketi yönetim hakkının ve temsil yetkisinin bulunması gerektiği,
- Şirketin müdürlerinden biri bir tüzel kişi olduğu takdirde, tüzel kişiliğin bu görevi tüzel kişi adına yerine getirecek bir gerçek kişiyi belirleyeceği,
- Müdürlerin, kanunla veya şirket sözleşmesi ile genel kurula bırakılmamış bulunan yönetime ilişkin tüm konularda karar almaya ve bu kararları yürütmeye yetkili olduğu,

düzenlemeleri yer almaktadır.

6102 sayılı Kanuna göre, limitet şirketin kanuni temsilcisi, şirket sözleşmesi ile tayin edilmiş müdür sıfatını taşıyan bir veya birden fazla ortak veya tüm ortaklar ya da üçüncü kişiler olabilecektir. Ancak üçüncü kişilere şirketin yönetim ve temsilinin verilebilmesi için ortaklardan en az birinin şirketi yönetim hakkının ve temsil yetkisinin bulunması gerekmektedir.

Buna göre, limitet şirketlerin müdür, dolayısıyla yönetici-temsilci sıfatı taşımayan ortakları hakkında 6183 sayılı Kanun uyarınca yapılacak takip; 35 inci madde hükümlerine göre sermaye hisseleri oranında, 6102 sayılı Kanun hükümlerine göre tespit edilen kanuni temsilcileri hakkındaki takip ise 6183 sayılı Kanunun

mükerrer 35 inci maddesine göre **amme alacağının tamamından, müşterek ve müteselsil sorumluluk esasına göre olacaktır.**

Bu anlamda yeni tahsilat tebliği bir yenilik getirmezken sadece ortak olmayan kişiler arasından seçilecek müdürler için yeni kuralın göz önünde bulundurulması gerekecektir.

3. Limited şirketlerin 6 Haziran 2008 tarihinden önceki borçlarda yeni ortakların sorumlulukları

6183 sayılı Kanunun 5766 sayılı Kanunla değişik 35 inci maddesine göre, "Ortağın şirketteki sermaye payını devretmesi halinde, payı devreden ve devralan şahıslar devir öncesine ait amme alacaklarının ödenmesinden birinci fıkra hükmüne göre müteselsilen sorumlu tutulur."

Ancak Anayasa Mahkemesinin 14/5/2011 tarihli ve 27934 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan iptal kararı dikkate alınarak, 5766 sayılı Kanunun yayımlandığı 6/6/2008 tarihinden önceki zamanlara ilişkin borçlarından sorumlu tutulacak ortakların tespitinde alacağın doğduğu dönem esas alınacaktır. Diğer bir ifadeyle 6/6/2008 tarihinden sonra ortak olanlar 6/6/2008 tarihinden önceki borçlardan sorumlu olmayacaktır.

4. Anonim Şirketlerin Amme Borçlarında Sorumluluk:

a) Ortakların Sorumluluğu:

Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olmayan ortakları, 6102 sayılı TTK'nin 329 uncu maddesi gereği, **sadece taahhüt ettikleri sermaye ile sınırlı olarak sorumlu** olmakta, bunun ötesinde bir sorumlulukları söz konusu olmamaktadır.

b) Anonim Şirketlerde Yönetici ve Temsilcilerin Sorumluluğu:

Anonim şirketlerde ortaklar açısından taahhüt edilen sermaye payı ile sınırlandırılmış olan sorumluluk, 6183 sayılı Kanun'un mükerrer 35 inci maddesi uyarınca **yönetici ve temsilciler açısından şirket borcunun tamamını kapsayacak şekilde müşterek müteselsil sorumluluk** esasına göre belirlenmiştir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 365 inci maddesinde, istisnai hükümler saklı olmak kaydıyla, anonim şirketin yönetim kurulu tarafından yönetilip temsil olunacağı belirtilmiştir.

Aynı zamanda 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yönetimin devri konusu ve şirketin temsil yetkisi ayrı olarak düzenlenmiştir.

Temsil Yetkisi başlığını taşıyan 370 inci maddede;

Esas sözleşmede aksi öngörülmemiş veya yönetim kurulu tek kişiden oluşmuyorsa temsil yetkisinin çift imza ile kullanılmak üzere yönetim kuruluna ait olduğu,

Yönetim kurulunun, temsil yetkisini bir veya daha fazla murahhas üyeye veya müdür olarak üçüncü kişilere devredilebileceği, bu durumda da en az bir yönetim kurulu üyesinin temsil yetkisini haiz olması gerektiği,

belirtilmiştir.

Buna ilaveten 6102 sayılı Kanun'un 359 uncu maddesi gereğince anonim şirketin yönetim kurulunun esas sözleşme ile atanmış veya genel kurul tarafından seçilmiş bir veya daha fazla kişiden oluşması gerektiği hükme bağlandığından, anonim şirketin yönetim kurulunun tek kişiden oluşması halinde, şirketin temsilinde her hal ve takdirde bu kişinin bulunması gerektiği belirtilmiştir.

Buna göre, 6183 sayılı Kanun'un mükerrer 35 inci maddesi uygulamasında kanuni temsilci, şirket esas sözleşmesi ile atanmış veya genel kurul tarafından seçilmiş yönetim kurulu üyeleri veya yönetim kurulu üyelerinden en az birinin bulunması koşuluyla yönetim kurulu tarafından müdür olarak atanmış üçüncü kişiler olabilecektir.

Kanun'un 370 ve müteakip maddelerine göre, **temsil yetkisi Murahhas azalara veya müdür olarak üçüncü kişilere bırakılmamış ise**, tüm yönetim kurulu üyelerinin kanuni temsilci sıfatını taşıdığı kabul edilecektir.

Buna karşın şirket **temsil yetkisi Murahhas üye veya üyeler ile müdür olarak üçüncü kişilere bırakılmış ise** amme alacağının bunlardan takip ve tahsiline gidilmesi, diğer yönetim kurulu üyeleri hakkında işlem yapılmaması gerekmektedir.

Bu açıdan öncelikli olarak şirket esas sözleşmesinde bu şekilde bir görevlendirmeye ilişkin herhangi bir kayıt bulunup bulunmadığına bakılacak olup, böyle bir kayıt bulunmuyor ise yönetimde bulunan tüm üyelerin müşterek ve müteselsil sorumlulukları dikkate alınarak haklarında 6183 sayılı Kanun'un mükerrer 35 inci maddesi uyarınca işlem yapılması yoluna gidilecektir.

5-Kanunen tescili zorunlu olan hususları ticaret siciline tescil ettirmeyen ilgililer adına hükmolunan para cezaları

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 33 üncü maddesine göre, tescili zorunlu olup da kanuni şekilde ve süresi içinde tescili istenmemiş olan veya anılan Kanununun 32 nci maddenin üçüncü fıkrasındaki şartlara uymayan bir hususu haber alan sicil müdürünün, ilgilileri, belirleyeceği uygun bir süre içinde kanuni zorunluluklarını yerine getirmeye veya o hususun tescilini gerektiren sebeplerin bulunmadığını ispat etmeye çağıracağı, sicil müdürünce verilen süre içinde tescil isteminde bulunmayan ve kaçınma sebeplerini de bildirmeyen kişinin, sicil müdürünün teklifi üzerine mahallin en büyük mülki amiri tarafından idari para cezasıyla cezalandırılacağı düzenlenmiş olup, anılan maddeye istinaden **kesilen idari para cezaları hakkında 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.**

Tebliğin tam metni aşağıdadır.

11 Eylül 2013 ÇARŞAMBA

Resmî Gazete

Sayı : 28762

TEBLİĞ

Maliye Bakanlığından:

TAHSİLAT GENEL TEBLİĞİ (SERİ: A SIRA NO: 1)'NDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ

(SERİ: A SIRA NO: 5)

Seri: A Sıra No: 1 Tahsilat Genel Tebliğinde aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

1) Birinci Kısım Birinci Bölümünün "II- Yetkililer, Yetkililerin Sorumlulukları ile Yardım Mecburiyeti" başlıklı alt bölümünün (3) numaralı bölümünde yer alan "Gümrük Müsteşarlığına" ibareleri "Gümrük ve Ticaret Bakanlığına" şeklinde değiştirilmiştir.

2) Birinci Kısım İkinci Bölümünün "V. Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler ile İşlem Yapanların Sorumlulukları" başlıklı alt bölümünün (2) numaralı bölümünün;

a) (a-ii) bölümünün birinci cümlesinin sonuna "(1/11/2013 tarihinden itibaren 1.000,- liranın üzerinde yapılacak ödemeler sırasında)" ifadesi eklenmiştir.

b) (a-ii) bölümünden sonra gelmek üzere aşağıdaki bölüm eklenmiştir.

“1/11/2013 tarihinden itibaren uygulanmak üzere,

iii) 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli “İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları” başlıklı (8) sayılı tarifinin;

(1) “III- Maden arama ruhsatnameleri, işletme ruhsatnameleri, işletme imtiyazları” bölümüne konu;

- Maden arama ruhsatnamesinin verilmesi, bu ruhsatnamelerin birleştirilmesi, devir ve intikallerine,

- Maden işletme ruhsatnamesinin verilmesi, bu ruhsatnamelerin birleştirilmesi, süresinin uzatılması, devir ve intikallerine,

- İşletme iznine,

ilişkin yapılacak işlemler sırasında,

(2) “VI- Meslek erbabına verilecek tezkere, vesika ve ruhsatnamelerden alınacak harçlar” bölümünün 16 numaralı alt bölümüne konu, silah taşıma ve bulundurma vesikaları ile yivsiz tüfek ruhsatnameleri talepleri üzerine yapılacak işlemler sırasında,”

c) Son paragrafından sonra gelmek üzere bölüme aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Diğer taraftan, 6183 sayılı Kanunun 70 inci maddesi gereğince haczedilemeyen ödemelerde de bu zorunluluk aranılmayacaktır.”

3) Birinci Kısım İkinci Bölümünün “V. Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler ile İşlem Yapanların Sorumlulukları” başlıklı alt bölümünün (4.2) numaralı bölümünden sonra gelmek üzere aşağıdaki bölümler eklenmiştir.

“4.3. 492 sayılı Kanuna mevzu maden arama ruhsatnamesinin verilmesi, bu ruhsatnamelerin birleştirilmesi, devir ve intikalleri veya maden işletme ruhsatnamesinin verilmesi, bu ruhsatnamelerin birleştirilmesi, süresinin uzatılması, devir ve intikalleri ya da işletme izninin verilmesi sırasında işlemi yapan kamu kurum ve kuruluşları bu belgeleri vermeden önce vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge arayacaklardır. Bu Tebliğ ile belirlenen tutarın üzerinde vadesi geçmiş borç bulunması halinde talep edilen ruhsatname verilmeyecektir.

Ancak, borçlunun tahsil dairesine olan borçlarını ödemesi veya sair sebeplerle, ruhsatın verilmesini engelleyen durumun kalkması üzerine, yeni alacağı belgeye göre ruhsatı verecek kamu kurum ve kuruluşlarınca gerekli işlem yapılabilecektir.”

“4.4. 492 sayılı Kanunun, “VI- Meslek erbabına verilecek tezkere, vesika ve ruhsatnamelerden alınacak harçlar” bölümünün 16 numaralı alt bölümüne konu, silah taşıma ve bulundurma vesikaları ile yivsiz tüfek ruhsatnameleri talepleri üzerine yapılacak işlemler sırasında, vesika/ruhsatı veren kamu kurum ve kuruluşları bu belgeleri vermeden önce vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belge arayacaklar, bu Tebliğ ile belirlenen tutarın üzerinde vadesi geçmiş borç bulunması halinde talep edilen vesika/ruhsatı vermeyeceklerdir.

Ancak, borçlunun tahsil dairesine olan borçlarını ödemesi veya sair sebeplerle, belgenin verilmesini engelleyen durumun kalkması üzerine, yeni alacağı belgeye göre belgeyi verecek kamu kurum ve kuruluşlarınca gerekli işlem yapılabilecektir.”

4) Birinci Kısım İkinci Bölümünün “V. Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler ile İşlem Yapanların Sorumlulukları” başlıklı alt bölümünün (5) numaralı bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“5. Bu Tebliğ ile zorunluluk getirilen vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgeyi aramadan ödeme/işlemleri yapan kurum ve kuruluşlara, borçlunun bağlı bulunduğu takibe salahi yetli tahsil dairesince idari para cezası tatbik edilecektir. Bu cezalar hakkında 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uygulanacaktır.

2008 yılında 6183 sayılı Kanuna eklenen 22/A maddesinde idari para cezası tutarı 2.000,- lira olarak

belirlenmiştir. 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesi gereğince, özel kanunlarında maktu olarak belirlenen idari para cezalarının her yıl 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranına göre arttırılması gerektiğinden, bu madde uyarınca verilecek idari para cezaları yıllar itibarıyla aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yıllar	İdari Para Cezası Tutarı (Lira)
2008	2.000,-
2009	2.240,-
2010	2.289,-
2011	2.465,-
2012	2.717,-
2013	2.928,-

Buna göre, bu Tebliğ ile zorunluluk getirilen vadesi geçmiş borç durumunu gösterir belgeyi aramadan ödeme/işlemleri yapan kurum ve kuruluşlara, her bir ödeme/işlem için ayrı ayrı olmak üzere belgenin aranılması gereken yılda uygulanacak olan idari para cezası tutarı esas alınarak idari para cezası verilecektir.

Bu madde hükmüne göre verilen idari para cezasının, ilgisine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmesi gerekmektedir.

İdari para cezasına karşı tebliğ tarihini takip eden otuz gün içinde idare mahkemesinde dava açılması mümkündür.”

5) Birinci Kısım İkinci Bölümünün “VII. Limited Şirketlerin Amme Borçları” başlıklı alt bölümünün;

a) (3) numaralı bölümünün sonuna aşağıdaki paragraflar eklenmiştir.

“14/2/2011 tarihli ve 27846 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununu mülga eden 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 573 ve müteakip maddelerinde limited şirketlerin kuruluşu düzenlenmiş, Kanunun 587 nci maddesinde tescil ve ilan edilecek hususlar arasında; ortakların kimliği ve koymayı taahhüt ettikleri sermaye miktarları, müdürlerin ve şirketi temsile yetkili diğer kişilerin kimliği, temsil yetkisinin kullanılma şekli yer almış, 589 uncu maddesinde şirket esas sözleşmesinde yapılan her değişikliğin ilk sözleşmede olduğu gibi tescil ve ilan edileceği, 594 üncü maddesinde de pay defterinin tutulacağı, bu deftere; ortakların adlarının, her ortağın sahip olduğu esas sermaye pay sayısının, esas sermaye paylarının devirleri ve geçişleri itibari değerlerinin, grupları ve esas sermaye payları üzerindeki intifa ve rehin haklarının, sahiplerinin adlarının ve adreslerinin bu deftere kaydedileceği vukuu bulan ödemelerin, payların devir ve intikali ve bu hususlarla ilgili değişikliklerin kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

6102 sayılı Kanunun 595 inci maddesinde ortaklık payının devri düzenlenmiş ve madde hükmüne göre ortaklık payının/esas sermaye payının devri ve devir borcunu doğuran işlemlerin yazılı şekilde yapılacağı ve tarafların imzalarının noterce onaylanacağı, şirket sözleşmesinde aksi öngörülmemişse, esas sermaye payının devri için ortaklar genel kurulunun onayının şart olduğu ve devrin bu onayla geçerli olacağı, başvurudan itibaren üç ay içinde genel kurul reddetmediği takdirde devre onay vermiş sayılacağı hükme bağlanmıştır.

Buna göre, ortaklık payının devri; tescil ve ilan edilmese de noter tasdikli devir sözleşmesi, şirket sözleşmesinde aksi öngörülmemişse ortaklar genel kurulunun onayı bu onayın bulunmadığı halde üç aylık sürenin geçmesi ile hüküm ifade etmektedir. Bu durumda ortaklık payının devredildiği tarih olarak noter tasdikli devir sözleşmesi tarihinin esas alınması gerekmektedir.

Diğer taraftan, ortaklık payının noter tasdikli devir sözleşmesi ile devredilmesine rağmen devrin genel kurul tarafından reddedilmesi halinde, ortaklık payı devredilmemiş sayılacak ve ortağın ortaklık sıfatı devam edecektir.

Bu itibarla, limited şirket ortaklarının kimliği ve şirketteki sermaye hisselerine ilişkin bilgiler; şirketin Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde ilan edilen ana sözleşmesinde, bu sözleşmede yapılan değişikliklerde, pay devrinin tescil ve ilan edilmemiş olduğu hallerde ise 6102 sayılı Kanununun 594 üncü maddesine göre tutulan pay defterinde ya da devrin genel kurul tarafından onaylanmış veya onaylanmış sayılması halinde noter tasdikli devir sözleşmesinde yer almaktadır.

Diğer taraftan, 6102 sayılı Kanun 14/2/2011 tarihinde yayımlanmış ve istisnai düzenlemeleri hariç olmak üzere 1/7/2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Aynı tarihte yürürlüğe giren 6103 sayılı Türk Ticaret Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun ile de yeni Türk Ticaret Kanunu hükümlerinin yürürlüğe girmesi ve uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir. Yapılan düzenlemeler göz önünde bulundurulduğunda, amme alacağının ödenmesinden 6183 sayılı Kanununun 35 inci maddesi çerçevesinde sorumluluğu bulunan ortakların tespitinde amme alacağının doğduğu ve ödenmesi gerektiği tarihte yürürlükte bulunan ilgili Kanun hükümleri dikkate alınacaktır. Aynı şekilde ortaklık payının devri ile ilgili olarak da payın devredildiği tarihte yürürlükte olan Kanun hükümlerinin uygulanacağı tabiidir.”

b) (8) numaralı bölümünün sonuna aşağıdaki paragraflar eklenmiştir.

“6102 sayılı Kanunun, limited şirketlerin yönetim ve temsiline ilişkin hükümlerinin yer aldığı 623 üncü maddesinde ise “(1) Şirketin yönetimi ve temsili şirket sözleşmesi ile düzenlenir. Şirketin sözleşmesi ile yönetimi ve temsili, müdür sıfatını taşıyan bir veya birden fazla ortağa veya tüm ortaklara ya da üçüncü kişilere verilebilir. En azından bir ortağın, şirketi yönetim hakkının ve temsil yetkisinin bulunması gerekir.

(2) Şirketin müdürlerinden biri bir tüzel kişi olduğu takdirde, bu kişi bu görevi tüzel kişi adına yerine getirecek bir gerçek kişiyi belirler.

(3) Müdürler, kanunla veya şirket sözleşmesi ile genel kurula bırakılmamış bulunan yönetime ilişkin tüm konularda karar almaya ve bu kararları yürütmeye yetkilidirler.” düzenlemesi yer almaktadır.

6102 sayılı Kanuna göre, limited şirketin kanuni temsilcisi, şirket sözleşmesi ile tayin edilmiş müdür sıfatını taşıyan bir veya birden fazla ortak veya tüm ortaklar ya da üçüncü kişiler olabilecektir. Ancak üçüncü kişilere şirketin yönetim ve temsiline verilebilmesi için ortaklardan en az birinin şirketi yönetim hakkının ve temsil yetkisinin bulunması gerekmektedir.

Buna göre, limited şirket ortakları hakkında 6183 sayılı Kanun uyarınca yapılacak takip; 35 inci madde hükümlerine göre sermaye hisseleri oranında, 6102 sayılı Kanun hükümlerine göre tespit edilen kanuni temsilcileri hakkındaki takip ise 6183 sayılı Kanununun mükerrer 35 inci maddesine göre amme alacağının tamamından, müşterek ve müteselsil sorumluluk esasına göre yürütülecektir.

Diğer taraftan, 6102 sayılı Kanun 1/7/2012 tarihinde yürürlüğe girmiş olup amme alacağının ödenmesinden müşterek ve müteselsil sorumluluğu bulunan kanuni temsilcilerin tespitinde amme alacağının doğduğu ve ödenmesi gerektiği tarihte yürürlükte bulunan ilgili Kanun hükümleri dikkate alınacaktır.”

c) (11) numaralı bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“11. 6183 sayılı Kanunda değişiklikler yapan 5766 sayılı Kanununun geçici 1 inci maddesinde “Bu Kanunla 6183 sayılı Kanunda yapılan değişiklikler ve eklenen hükümler, hükümlerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla tahsil edilmemiş bulunan amme alacakları hakkında da uygulanır.” hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm uyarınca, 6183 sayılı Kanununun 5766 sayılı Kanunla değişik 35 inci maddesindeki değişiklik hükümleri, 5766 sayılı Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla tahsil edilmemiş bulunan amme alacakları hakkında da uygulanması gerekmektedir.

Ancak, 5766 sayılı Kanununun geçici 1 inci maddesinin Anayasa Mahkemesinde dava konusu yapılması neticesinde verilen ve 14/5/2011 tarihli ve 27934 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan karar ile 5766 sayılı Kanununun geçici 1 inci maddesinin yürürlüğünün durdurulmasına, 15/10/2011 tarihli ve 28085 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan karar ile de anılan maddenin iptaline karar verilmiştir.

Dolayısıyla, 6183 sayılı Kanununun 35 inci maddesinde 5766 sayılı Kanunla yapılmış olan düzenlemeler,

Anayasa Mahkemesinin iptal kararı gereğince, 6/6/2008 tarihinden itibaren doğan ve ödenmesi gereken amme alacakları için uygulanacaktır.

Anayasa Mahkemesinin maddenin iptaline ilişkin kararının gerekçesinde, 5766 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihten önceki dönemlere ilişkin amme alacaklarının ödenmesine dair ikincil sorumluluk düzenlemelerinde alacağın doğduğu tarihteki düzenlemelerin esas alınması gerektiği belirtildiğinden, limited şirketlerin 5766 sayılı Kanunun yayımlandığı 6/6/2008 tarihinden önceki zamanlara ilişkin borçlarından sorumlu tutulacak ortakların tespitinde alacağın doğduğu dönem esas alınacaktır.

Diğer taraftan, Anayasa Mahkemesinin söz konusu kararı gereğince, 5766 sayılı Kanunla, 6183 sayılı Kanunun 35 inci maddesine eklenen ikinci fıkra hükmünün ise 6/6/2008 tarihinden itibaren yapılan hisse devirleri esas alınarak uygulanması gerekmektedir.”

6) Birinci Kısım İkinci Bölümünün “VIII. Kanuni Temsilcilerin Sorumluluğu” başlıklı alt bölümünün;

a) (2) numaralı bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“2. Mülga 6762 sayılı Kanunun 317 nci maddesinde; “Anonim şirket idare meclisi tarafından idare ve temsil olunur.” hükmü, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 365 inci maddesinde ise “Anonim şirket, yönetim kurulu tarafından yönetilir ve temsil olunur. Kanundaki istisnai hükümler saklıdır.” hükmü yer almaktadır. Buna göre, gerek 6762 sayılı gerekse 6102 sayılı Kanunlar gereğince anonim şirketin kanuni temsilcisi idare meclisi, bir diğer ifade ile yönetim kuruludur.

Mülga 6762 sayılı Kanunun 317 nci maddesi hükmü genel kuralı belirtmekte, ancak vazifelerin azalar arasında ne şekilde taksim olunacağı 319 uncu maddede düzenlenmektedir.

Anılan maddede, “Esas mukavelede idare ve temsil işlerinin idare meclisi azaları arasında taksim edilip edilmeyeceği ve taksim edilecekse bunun nasıl yapılacağı tespit olunur. İdare meclisinin en az bir azasına şirketi temsil yetkisi verilir.

Esas mukavele ile temsil yetkisinin ve idare işlerinin hepsini veya bazılarını idare meclisi azası olan murahhaslara veya pay sahibi olmaları zaruri bulunmayan müdürlere bırakabilmek için umumi heyete veya idare meclisine yetki verilebilir. Bu gibi kayıtlar bulunmadığı takdirde 317 nci madde hükmü tatbik olunur.” hükmü yer almaktadır.

Mülga 6762 sayılı Kanunun 319 uncu madde hükmü, yönetim kuruluna ait olan şirketi temsil ve idare yetkisinin; esas sözleşme ile yönetim kurulu üyelerinden en az biri veya birden fazlasına veya esas sözleşmede genel kurula veya yönetim kuruluna verilecek yetki ile yönetim kurulu üyesi olmaları şartıyla murahhas üyelere veya şirkette pay sahibi olmaları bile sorumlu müdürlere devredilebileceğine ilişkindir.

Diğer taraftan, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu yönetim hakkı ile temsil yetkisini birbirinden ayırarak 367 ncimaddesinde yönetimin devri konusu düzenlenmiş, 370 inci maddesinde ise şirketin temsil yetkisi “(1) Esas sözleşmede aksi öngörülmemiş veya yönetim kurulu tek kişiden oluşmuyorsa temsil yetkisi çift imza ile kullanılmak üzere yönetim kuruluna aittir.

(2) Yönetim kurulu, temsil yetkisini bir veya daha fazla murahhas üyeye veya müdür olarak üçüncü kişilere devredebilir. En az bir yönetim kurulu üyesinin temsil yetkisini haiz olması şarttır.” şeklinde düzenlenmiştir. Söz konusu hüküm esas itibarıyla mülga 6762 sayılı Kanunun 319 uncu maddesinde yer alan temsil yetkisi ve bu yetkinin devrine ilişkin benzer hükümleri içermektedir.

6102 sayılı Kanunun 370 inci madde hükmü, aksi kararlaştırılmadıkça temsil yetkisini çift imza kullanılmak suretiyle yönetim kuruluna, yönetim kurulunun da temsil yetkisini; yönetim kurulu üyelerinden en az bir veya daha fazla murahhas üyeye veya müdür olarak üçüncü kişilere devredilebileceğine ilişkindir. Yönetim kurulunun, temsil yetkisini müdür olarak üçüncü kişilere devredebilmesi için en az bir yönetim kurulu üyesinin de temsil yetkisinin bulunması şarttır. Ayrıca, 6102 sayılı Kanunun 359 uncu maddesi gereğince anonim şirketin yönetim kurulunun; esas sözleşme ile atanmış veya genel kurul tarafından seçilmiş bir veya daha fazla kişiden oluşması gerektiği hükmüne bağlandığından, anonim şirketin yönetim kurulunun tek kişiden oluşması halinde, şirketin temsilinde her hal ve takdirde bu kişinin bulunması gerektiği tabiidir.

Buna göre, 6183 sayılı Kanunun mükerrer 35 inci maddesi uygulamasında kanuni temsilci;

- Mülga 6762 sayılı Kanuna göre şirket esas sözleşmesi ile temsile yetkilendirilmiş veya kaynağını esas sözleşmeden alan yetki ile idare meclisi ya da genel kurulca temsil yetkisi verilmiş kişi veya kişiler,

- 6102 sayılı Kanuna göre şirket esas sözleşmesi ile atanmış veya genel kurul tarafından seçilmiş yönetim kurulu üyeleri veya yönetim kurulu üyelerinden en az birinin bulunması koşuluyla yönetim kurulu tarafından müdür olarak atanmış üçüncü kişiler,

olacaktır.

Burada dikkat edilmesi gereken önemli bir husus da her iki kanun uygulamasında da temsil yetkisi verilen kişi ya da kişilerden birinin mutlak surette yönetim kurulu üyelerinden birisi olmasıdır.”

b) (3) numaralı bölümünde yer alan “Türk Ticaret Kanununun” ibareleri “6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun” şeklinde değiştirilmiş ve bölüm sonuna aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 371 ve 373 üncü maddelerinde de aynı esaslar benimsenerek düzenleme yapılmıştır.”

e) (4) numaralı bölümünün birinci paragrafında yer alan “Türk Ticaret Kanununa” ibaresi “6762 sayılı Türk Ticaret Kanununa” şeklinde değiştirilmiş, birinci paragraftan sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa ilişkin yukarıda yer verilen açıklamalar dikkate alındığında anonim şirketlerde kanuni temsilcilerin tespitinde de aynı esaslar dikkate alınacak olup 6102 sayılı Kanunun yönetim kuruluna verdiği yetki çerçevesinde temsil yetkisinin devredilip devredilmediği konusu da araştırılacaktır.”

ç) (5) numaralı bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“5. 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 319 ve müteakip maddeleri ile 6102 sayılı Kanunun 370 ve müteakip maddelerine göre temsil yetkisi murahhas azalara veya müdür olarak üçüncü kişilere bırakılmamış ise yönetim kurulu üyeleri kanuni temsilci sıfatını taşımaktadır.

Buna göre, amme alacağının anonim şirket şeklinde örgütlenmiş tüzel kişiliğin mal varlığından kısmen veya tamamen tahsil edilememesi veya tahsil edilemeyeceğinin anlaşılması halinde tüzel kişiliğin kanuni temsilcisi konumundaki yönetim kurulu üyelerinin şahsi malvarlıklarından takip ve tahsili cihetine gidilmeden önce, şirket esas sözleşmesinin ve ticaret sicili kayıtlarının tetkik olunması, temsil salahiyetinin aynı zamanda yönetim kurulu üyesi olan murahhas bir veya birkaç üyeye veya müdür olarak üçüncü kişilere bırakılmış olup olmadığının tespit edilmesi gerekmektedir.

Yapılacak tespit sonucunda; şirketi temsil salahiyetinin murahhas üye veya üyeler ile müdür olarak üçüncü kişilere bırakıldığının anlaşılması halinde amme alacağının bunlardan takip ve tahsiline gidilmesi, bu durumda diğer yönetim kurulu üyeleri hakkında işlem yapılmaması icap etmektedir.

Şirket esas sözleşmesinde bu şekilde bir görevlendirmeye ilişkin herhangi bir kayıt bulunmaması halinde, 6762 sayılı Kanunun 317 nci maddesi, 6102 sayılı Kanunun 365 inci maddesi hükmü göz önüne alınacak, yönetimde bulunan tüm üyelerin müşterek ve müteselsil sorumlulukları dikkate alınarak haklarında 6183 sayılı Kanunun mükerrer 35 inci maddesi uyarınca işlem yapılacaktır.

Diğer taraftan, 6102 sayılı Kanun 1/7/2012 tarihinde yürürlüğe girmiş olup amme alacağının ödenmesinden müşterek ve müteselsil sorumluluğu bulunan kanuni temsilcilerin tespitinde amme alacağının doğduğu ve ödenmesi gerektiği tarihte yürürlükte bulunan ilgili Kanun hükümleri dikkate alınacaktır.”

d) (11) numaralı bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“11. 6183 sayılı Kanunda değişiklikler yapan 5766 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinde “Bu Kanunla 6183 sayılı Kanunda yapılan değişiklikler ve eklenen hükümler, hükümlerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla tahsil

edilmemiş bulunan amme alacakları hakkında da uygulanır.” hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm uyarınca, 6183 sayılı Kanunun 5766 sayılı Kanunla değişik mükerrer 35 inci maddesindeki değişiklik hükümleri, 5766 sayılı Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla tahsil edilmemiş bulunan amme alacakları hakkında da uygulanması gerekmektedir.

Ancak, 5766 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin Anayasa Mahkemesinde dava konusu yapılması neticesinde verilen ve 14/5/2011 tarihli ve 27934 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan karar ile 5766 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin yürürlüğünün durdurulmasına, 15/10/2011 tarihli ve 28085 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan karar ile de anılan maddenin iptaline karar verilmiştir.

Dolayısıyla, 6183 sayılı Kanunun mükerrer 35 inci maddesinde 5766 sayılı Kanunla yapılmış olan düzenlemeler, Anayasa Mahkemesinin iptal kararı gereğince, 6/6/2008 tarihinden itibaren doğan ve ödenmesi gereken amme alacakları için uygulanacaktır.

Anayasa Mahkemesinin maddenin iptaline ilişkin kararının gerekçesinde, 5766 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihten önceki dönemlere ilişkin amme alacaklarının ödenmesine dair ikincil sorumluluk düzenlemelerinde alacağın doğduğu tarihteki düzenlemelerin esas alınması gerektiği belirtildiğinden, asıl amme borçlusunun 5766 sayılı Kanunun yayımlandığı 6/6/2008 tarihinden önceki zamanlara ilişkin borçlarından sorumlu tutulacak kanuni temsilcilerin tespitinde alacağın doğduğu dönem esas alınacaktır.”

7) Birinci Kısım İkinci Bölümünün “IX- Yurt Dışı Çıkış Tahdidi” başlıklı alt bölümü başlığıyla birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

8) Birinci Kısım Üçüncü Bölümünün “I. Ödeme Zamanı” başlıklı alt bölümünün;

a) (5) numaralı bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“5. 492 sayılı Harçlar Kanununun¹⁷ 11/6/2013 tarihli ve 6487 sayılı Bazı Kanunlar ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile değişmeden önceki 28 inci maddesine göre, karar ve ilam harçlarında harcın dörtte birinin peşin, geri kalanının ise kararın verilmesinden itibaren 2 ay içinde ödenmesi gerektiğinden, bu harçların ödeme süresinin belirlenmesine yönelik bir tebligat yapılmamakta, karar ve ilam harcının vade tarihi, karar tarihinden itibaren 2 aylık sürenin son günü olarak kabul edilmekte ve karar ve ilam harçlarının takibine 6183 sayılı Kanunun 55 inci maddesine göre düzenlenecek ödeme emrinin tebliği ile başlanılmakta ve karar ve ilam harcı ödenmedikçe ilgiliye ilam verilmediğinden tahsil edilmesine müteakip durum ilgili mahkemeye bir yazı ile bildirilmekteydi.

6009 sayılı ve 6487 sayılı Kanunlar ile 492 sayılı Kanunun 28 inci maddesinde yapılan değişiklikler sonrası anılan maddenin birinci fıkrasının (a) bendi “Karar ve ilam harçlarının dörtte biri peşin, geri kalanı kararın tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir. Şu kadar ki, ölüm ve cismani zarar sebebi ile açılan maddi ve manevi tazminat davalarında peşin alınan harcın oranı yirmide bir olarak uygulanır. Bakiye karar ve ilam harcının ödenmemiş olması, hükmün tebliğe çıkarılmasına, takibe konulmasına ve kanun yollarına başvurulmasına engel teşkil etmez.” şeklini almıştır.

Buna göre, karar ve ilam harçlarının peşin ödenmesi gereken kısmından bakiye kalan tutarların ödeme zamanı mahkeme kararının ilgisine tebliğinden itibaren bir ay olarak belirlenmiş olduğundan, mahkemelerce vergi dairelerine gönderilen yazılarda belirtilen tebligat tarihi esas alınarak hesaplanacak bir aylık sürenin bitim tarihi bu alacakların vade tarihi olarak kabul edilecektir. Ödeme süresi içerisinde ödenmeyen karar ve ilam harçlarının takibine 6183 sayılı Kanunun 55 inci maddesine göre düzenlenecek ödeme emrinin tebliği ile başlanılacak ve vade tarihinden tahsil tarihine kadar geçen süre için gecikme zammı hesaplanacaktır.

Diğer taraftan, 492 sayılı Kanunda 6009 sayılı Kanunla yapılan değişiklik sonrası karar ve ilam harcının ödenmemiş olması ilgiliye ilam verilmesine engel teşkil etmediğinden, söz konusu harcın tahsiline ilişkin bilginin ilgili mahkemeye bildirilmesine gerek bulunmamaktadır.”

b) (11) numaralı bölümünün sonuna aşağıdaki paragraflar eklenmiştir.

“Söz konusu Nizamname 26/4/2013 tarihli ve 28629 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 11/3/2013 tarihli ve

2013/4478 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına ekli “Ticaret Sicili Tüzüğü’nün Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tüzük” ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Diğer taraftan, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 33 üncü maddesine göre, tescili zorunlu olup da kanuni şekilde ve süresi içinde tescili istenmemiş olan veya anılan Kanununun 32 nci maddenin üçüncü fıkrasındaki şartlara uymayan bir hususu haber alan sicil müdürünün, ilgilileri, belirleyeceği uygun bir süre içinde kanuni zorunluluklarını yerine getirmeye veya o hususun tescilini gerektiren sebeplerin bulunmadığını ispat etmeye çağıracağı, sicil müdürünce verilen süre içinde tescil isteminde bulunmayan ve kaçınma sebeplerini de bildirmeyen kişinin, sicil müdürünün teklifi üzerine mahallin en büyük mülki amiri tarafından idari para cezasıyla cezalandırılacağı düzenlenmiş olup, anılan maddeye istinaden kesilen idari para cezaları hakkında 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.”

9) Birinci Kısım Üçüncü Bölümünün “I. Ödeme Zamanı” başlıklı bölümünden sonra gelmek üzere “II. Ödeme Yeri” başlıklı aşağıdaki bölüm eklenmiş ve bölümde yer alan “Ödeme Şekli”, “Hususi (Özel) Ödeme Şekilleri”, “Ödemenin Mahsup Edileceği Alacaklar” bölüm başlıklarında yer alan numaralar sırasıyla “III. Ödeme Şekli”, “IV. Hususi (Özel) Ödeme Şekilleri”, “V. Ödemenin Mahsup Edileceği Alacaklar” şeklinde teselsül ettirilmiştir.

“II. Ödeme Yeri

6183 sayılı Kanununun 31/5/2012 tarihli ve 6322 sayılı Kanunla değişik 39 uncu maddesinde “Hususi kanunlarında ödeme yeri gösterilmemiş amme alacakları, borçlunun ikametgahının bulunduğu yer tahsil dairesine ödenir.

Hususi kanunlarında ödeme yeri gösterilmiş olsun olmasın borçlunun alacaklı tahsil dairesindeki hesabı bildirmek şartıyla diğer tahsil dairelerine de ödeme yapılabilir. Bu fıkra gereğince yapılacak ödemeler tahsildarlara yapılamaz.” hükmü yer almaktadır.

6183 sayılı Kanununun 39 uncu maddesine göre hususi kanunlarında ödeme yeri gösterilmemiş amme alacaklarının, borçlunun ikametgahının bulunduğu yer tahsil dairesine ödenmesi esastır. Ancak, hususi kanunlarında ödeme yeri gösterilmiş olsun olmasın borçlunun alacaklı tahsil dairesindeki hesabını bildirmek suretiyle diğer tahsil dairelerine de ödeme yapması mümkün bulunmaktadır.”

10) Birinci Kısım Üçüncü Bölümünün “Hususi (Özel) Ödeme Şekilleri” başlıklı alt bölümünün;

a) (5) numaralı bölümünde yer alan; “5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun²⁵ 21 inci maddesine istinaden erişme kontrollü karayollarından kaçak geçiş yapanlardan aranılan geçiş ücreti ve idari para cezalarının,” ibaresi “6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü’nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun²⁵ 30 uncu maddesine istinaden erişme kontrollü karayollarından kaçak geçiş yapanlardan aranılan geçiş ücreti ve idari para cezalarının,” şeklinde, ikinci paragrafi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu alacaklar dışında Devlete ait alacaklardan vergi dairelerince tahsil edilen herhangi bir amme alacağının PTT iş yerlerine, vergi tahsil alındısı, posta çeki ve yurt içinde posta havalesi kullanılmak suretiyle ödenmesi mümkün bulunmamaktadır. Diğer taraftan, Devlete ait alacaklardan vergi dairelerince tahsil edilenlerin PTT’ye bağlı birimler aracılığıyla tahsil edilmesine yetki verildiği takdirde yetki verilen amme alacakları da bu birimler tarafından tahsil edilebilecektir.”

b) (6) numaralı bölümünün (a) alt bölümünün birinci paragrafi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Çekle yapılacak ödemelerde, Türk Ticaret Kanunu hükümlerine uygun olarak düzenlenmiş ve 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanunu²⁶ mülga eden 20/12/2009 tarihli ve 27438 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5941 sayılı Çek Kanununun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına verdiği yetkiye istinaden bu banka tarafından yayımlanan tebliğlerle belirlenmiş şekil ve esaslara uygun olarak bastırılmış ve kodlaması yapılmış ve bizzat amme borçlusu tarafından keşide edilerek imzalanmış çekler kabul edilecektir.”

c) (8) numaralı bölümünün birinci paragrafında yer alan “3167 sayılı Kanun” ibaresi “5941 sayılı Kanun” şeklinde değiştirilmiştir.

11) Birinci Kısım Dördüncü Bölümünün “I. Tecil” alt başlıklı bölümünün (14) numaralı bölümünde yer alan Örnek 1 aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**Örnek 1-** Gelir (Stopaj) Vergisinden 6.000,00 lira, Kurumlar Vergisinden 50.000,00 lira ve Gecikme Zammından 4.000,00 lira olmak üzere toplam 60.000,00 lira borç tecil edilmiş, ancak belli bir süre geçtikten sonra tecil ihlal edilmiştir. Tecil süresince tahsil edilen 30.000,00 liranın 24.000,00 lirası vergi aslından olan borçlara ait olup ayrıca 10.000,00 lira tecil faizi için ödeme yapılmıştır.

Bu durumda, mahsup edilecek tecil faizi tutarı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

$$\begin{aligned} \text{Vergi Aslına İsbet} &= \frac{\text{Ödenen Vergi Aslı Tutarı} \times \text{Tahsil Edilen Tecil Faizi}}{\text{Tahsil Edilen Toplam Borç Tutarı}} \\ \text{Eden Tecil Faizi} & \\ \\ \text{Vergi Aslına} &= \frac{24.000,00 \times 10.000,00}{30.000,00} \\ \text{İsbetEden Tecil Faizi} & \\ \\ &= 8.000,00 \text{ lira} \end{aligned}$$

Buna göre, 8.000,00 lira tutarındaki tecil faizi, vergi asılları için hesaplanacak gecikme zammından mahsup edilecektir.

Diğer taraftan, 10.000,00 – 8.000,00 = 2.000,00 lira tecil faizi ise gecikme zammı uygulanmayan amme alacağına ilişkin olduğundan bu tutar, borçluya red ve iade edilmeyeceği gibi borçlarına da mahsup edilmeyerek gelir yazılacaktır.”

12) Birinci Kısım Dördüncü Bölümünün “I. Tecil” başlıklı alt bölümünün sonuna aşağıdaki (17) numaralı bölüm eklenmiştir.

“**17.** 10/11/2012 tarihli ve 28463 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 6358 sayılı Expo 2016 Antalya Kanununun 21 inci maddesi ile 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin altıncı fıkrasına eklenen hüküm ile fıkra aşağıdaki şekli almıştır.

“Tecil salahiyetini kullanacak ve bu salahiyeti devredecek olan makamlar; tecil edilecek amme alacaklarını tür ve tutar olarak belirlemeye, amme borçlusunun faaliyetine devam edip etmediğini esas alarak tecil edilecek alacakları tespit etmeye, tecilde taksit zamanlarını ve diğer şartları tayin etmeye ayrıca 213 sayılı Kanuna göre doğal afetler nedeniyle ilan edilen mücbir sebep hali kapsamındaki amme borçlularının, mücbir sebep halinin sona erdiği tarihe kadar ödemeleri gereken amme borçları ile mücbir sebep nedeniyle ödeme süreleri ertelenen amme borçlarını faiz alınmaksızın veya yürürlükteki faiz oranından daha düşük faiz oranıyla tecil etmeye yetkilidir.”

Tecil salahiyetini kullanacak ve bu salahiyeti devredecek olan makamlar tarafından, Maliye Bakanlığınca doğal afet nedeniyle mücbir sebep halinin varlığı ilan edilen hallerde madde ile tanınan yetki çerçevesinde amme alacakları faiz alınmaksızın veya yürürlükteki faiz oranından daha düşük faiz oranıyla tecil edilebilecektir.”

13) İkinci Kısım Birinci Bölümünün “III- Ödeme Emrine Dava Açılması” başlıklı alt bölümünün (1) ve (4) üncü bölümleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**1.** 6183 sayılı Kanunun “Ödeme emrine itiraz” başlıklı 58 inci maddesinde “Kendisine ödeme emri tebliğ olunan şahıs, böyle bir borcu olmadığı veya kısmen ödediği veya zamanaşımına uğradığı hakkında tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde alacaklı tahsil dairesine ait itiraz işlerine bakan vergi itiraz komisyonu nezdinde itirazda bulunabilir. İtirazın şekli, incelenmesi ve itiraz incelemelerinin iadesi hususlarında Vergi Usul Kanunu hükümleri tatbik olunur.

Borcun bir kısmına itiraz eden borçlunun o kısmın cihet ve miktarını açıkça göstermesi lazımdır, aksi halde

itiraz edilmemiş sayılır.

(Mülga üçüncü fıkra: 28/1/2010-5951/1 md. Yürürlük: 05/02/2010)

İtiraz komisyonu bu itirazları en geç 7 gün içinde karara bağlamak mecburiyetindedir.

İtirazında tamamen veya kısmen haksız çıkan borçludan, hakkındaki itirazın reddolunduğu miktardaki amme alacağı % 10 zamla tahsil edilir.

İtiraz komisyonlarının bu konudaki kararları kesindir.

Borcun tamamına bu madde gereğince vaki itirazların tamamen veya kısmen reddi halinde, borçlu ret kararının kendisine tebliği tarihinden itibaren 7 gün içinde mal bildiriminde bulunmak mecburiyetindedir.

Borcun bir kısmına karşı bu madde gereğince vaki itirazlar mal bildiriminde bulunma müddetini uzatamaz.” hükmü yer almaktadır.”

“4. 6183 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “İtirazda bulunan borçlu bu kanuna göre teminat gösterdiği takdirde takip muamelesi itirazlı borç miktarı için ve itiraz komisyonunca bu hususta karar verilmeye kadar durdurulur.” hükmü 5/2/2010 tarihli ve 27484 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5951 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 1 inci maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu itibarla, 2577 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ödeme emrine karşı açılan davalarda, yargı mercilerince yürütmenin durdurulması kararı verilmediği müddetçe takibatın devam ettirilmesi gerekmektedir.”

14) İkinci Kısım Birinci Bölümünün “VI- Haciz” başlıklı alt bölümünün;

a) (2) numaralı bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“2. Mal varlığı araştırması

6183 sayılı Kanunun 62 nci maddesinde, borçlunun, mal bildiriminde gösterilen veya tahsil dairesince tespit edilen borçlu veya üçüncü şahıslar elindeki menkul malları ile gayrimenkullerinden, alacak ve haklarından, amme alacağına yetecek miktarının tahsil dairesince haczolunacağı belirtilmiş ve maddeye 5228 sayılı Kanun ile ikinci fıkra olarak “Maliye Bakanlığı amme alacaklarının takibinde haczolunacak malların tespiti amacıyla yapılacak mal varlığı araştırmasının şekli, alanı ve kapsamı ile araştırma yapılacak amme alacaklarının türü ve tutarını belirlemeye yetkilidir.Bu yetki alacaklı amme idaresi itibarıyla da kullanılabilir.” hükmü eklenmiştir.

Madde hükmünün Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden, tahsil dairelerinin işgücü ve zaman kaybını önlemek, kırtasiye ve posta masraflarını azaltmak amacıyla Devlete ait amme alacaklarının takip ve tahsili için yapılacak mal varlığı araştırmasının aşağıda belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yürütülmesi uygun görülmüştür.

a) Devlete ait olup Bakanlığımıza ya da Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip ve tahsil edilen amme alacakları için tür ayrımı yapılmaksızın yurt çapında mal varlığı araştırması yapılacaktır. Amme borçlusunun menkul ve gayrimenkul malları ile her türlü hak ve alacaklarından borcuna yetecek tutarda olan kısmının tespiti ve haczi için yurt çapında yapılacak mal varlığı araştırmasının, fer’ileri ile birlikte toplam tutarı 5.000,- lira ve üzerindeki amme alacakları için yapılması uygun görülmüştür. Takip konusu amme alacağı belirlenen tutarın altında kaldığı sürece yurt çapında mal varlığı araştırması yapılmayacaktır. Ancak, mal varlığı araştırmasının elektronik ortamda yapılabilmesi durumunda takip konusu tüm amme alacakları için tutar sınırı olmaksızın yurt çapında mal varlığı araştırması elektronik ortamda yapılacaktır.

b) Yurt çapında mal varlığı araştırmasının amme borçlusunun haczi kabil mal varlığının tespit edilerek haczedilmesini sağlamak amacıyla yapıldığı dikkate alınarak; alacaklı tahsil dairelerince bu araştırmaların buldukları illerde doğrudan veya bu konuda görevlendirilmiş dairelerce, diğer illerde ise aynı nev’iden tahsil daireleri aracılığı ile 6183 sayılı Kanunun haczin tatbik şekline ilişkin hükümlerine göre yapılması

gerekmektedir. Alacaklı tahsil daireleri, ivedilik arz eden durumlarda, buldukları illerin dışında tespit ettikleri ve haciz bildirisini düzenlenmek suretiyle haczedilmesi gereken malları doğrudan haczedebileceklerdir.

Alacaklı tahsil daireleri, haciz bildirisini düzenlenmek suretiyle haczedilebilecek mallardan elektronik ortamda araştırması yapılabilecek olanları, elektronik ortamda araştırarak, yetki alanlarına bağlı kalmaksızın doğrudan haciz bildirisini tebliğ etmek suretiyle haczedebileceklerdir. Bu mallar için ayrıca yazılı ortamda malvarlığı araştırması yapılmayacaktır.

Maliye Bakanlığına bağlı tahsil daireleri, haciz bildirisini düzenlenmek suretiyle haczedilebilecek mallardan elektronik ortamda haczi mümkün olanları yetki alanlarına bağlı kalmaksızın, elektronik ortamda haciz bildirimlerinin tebliği ile ilgili kurulan sisteme göre, doğrudan ya da elektronik ortamda Gelir İdaresi Başkanlığı aracılığıyla haciz bildirisini tebliğ etmek suretiyle haczedebileceklerdir.

Haciz bildirisini düzenlenmek suretiyle haczedilecek mallara (bankalar nezdindeki hak ve alacaklar, tapu, trafik siciline kayıtlı mallar v.b.) ilişkin araştırmalar, bu kayıtlara elektronik ortamda ulaşılamaması halinde en fazla 50 amme borçlusunun borçlarını içerecek listeler şeklinde düzenlenmiş haciz bildirimlerinin tebliği suretiyle yapılacaktır. Haciz bildirimleri alacaklı tahsil dairelerince veya alacaklı dairenin bulunduğu ilde bu konuda görevlendirilmiş dairelerce doğrudan ilgili idareye tebliğ edilecektir.

Maliye Bakanlığına bağlı tahsil daireleri, bankalar ve Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. nezdindeki hak ve alacakların haczi için tanzim edilen haciz bildirimlerinin ilgili kurumlara tebliği hususunda 6183 sayılı Kanunun 79 uncu maddesine ilişkin olarak bu Tebliğde yapılan açıklamalara göre işlem yapacaktır.

Diğer taraftan, alacaklı tahsil dairelerince, bankalar ve Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. nezdindeki hak ve alacakların haczi için düzenlenen ve elektronik ortamda tebliğ edilen haciz bildirimleri, Bakanlığımız ile bu konuda protokol yapmamış bankalara, amme borçlusu sayısı sınırlaması olmaksızın bir yazı ekinde liste şeklinde tebliğ edilecektir.

Amme borçlusunun PTT'ye bağlı birimler nezdindeki posta çeki hesaplarında yer alan varlıklarının, ülke genelinde tek bir merkezden sorgulanması mümkün olduğundan, bu varlıkların araştırılması alacaklı tahsil dairesinin bulunduğu yerdeki PTT merkezine haciz bildirisinin tebliği suretiyle yapılacaktır. Söz konusu bilgilere elektronik ortamda ulaşılabilmesi halinde gerekli araştırma elektronik ortamda yapılacak, tespit edilen varlıklar alacaklı tahsil dairelerince doğrudan haciz bildirisini düzenlenmek suretiyle haczedilebilecektir. PTT ile 6183 sayılı Kanunun 79 uncu maddesine istinaden protokol yapılarak posta çeki hesaplarında yer alan varlıkların haczi için düzenlenen haciz bildirimlerinin elektronik ortamda tebliğinin sağlanması durumunda elektronik ortamda tebliğat yapılarak cevapları elektronik ortamda alınacaktır.

Amme borçlusu adına kayıtlı gayrimenkullere yönelik mal varlığı araştırmaları, tapu sicil müdürlüklerine haciz bildirisinin tebliği suretiyle yapılacaktır. Bu kayıtlara elektronik ortamda ulaşılabilmesi durumunda malvarlığı araştırması elektronik ortamda yapılacak ve tespit edilen gayrimenkul kayıtlarına haciz konulmak üzere alacaklı tahsil dairesince tanzim edilen haciz bildirimleri ilgili tapu sicil müdürlüğüne doğrudan tebliğ edilecektir.

Bakanlığımız ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü arasında yapılan protokol çerçevesinde sicil kayıtlarındaki bilgilere elektronik ortamda ulaşıldığından, Bakanlığımıza bağlı tahsil daireleri tarafından, amme borçlusuna ait gayrimenkullere yönelik malvarlığı araştırmaları elektronik ortamda yapılacaktır.

Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı trafik birimlerinin birbirleri ile bilgisayar ağ bağlantısı bulunduğundan, amme borçlusunun, Karayolları Trafik Kanununa göre trafik şube veya bürolarına kayıtlı taşıtlarının haczi için alacaklı tahsil dairesinin bulunduğu yerdeki şube veya bürodan araştırma yapılması yeterli olacaktır. Ancak, motorlu taşıtların haczi için düzenlenen haciz bildirimlerinin, 6183 sayılı Kanunun 77 nci maddesine ve/veya 2918 sayılı Kanunun 5 inci maddesine istinaden Emniyet Genel Müdürlüğü ile yapılan protokoller sonucunda, elektronik ortamda tebliğ edilmesi elektronik ortamda motorlu taşıtların sicillerine erişilerek haciz konulabilmesi halinde, trafik şube veya bürolarından yazılı ortamda mal varlığı araştırması yapılmayacaktır.

2918 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde iş makinesi türünden araçların tescillerinin ne şekilde yapılacağı belirtilmiştir. Madde hükmüne göre gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerine ait olan iş makinelerinin tescil kayıtları ilgisine göre ziraat odalarında, ticaret odasında, sanayi odasında veya ticaret ve sanayi odasında tutulmaktadır. Amme borçlusuna ait iş makinesi bulunup bulunmadığına ilişkin araştırmaların ilgili

odalardan yapılması gerektiğinden, bu nev’iden malların haczi için yapılacak araştırmanın amme borçlusunun;

- Bağlı olduğu tahsil dairesinin bulunduğu,

- Birden fazla tahsil dairesinde kayıtlı olması halinde (mükellefiyetini terk ettiği iller dahil) bu dairelerin bulunduğu,

-Tahsil dairesince bilinen ikametgah ve iş yeri adreslerinin bulunduğu, ayrıca gerçek kişilerin nüfusa kayıtlı olduğu,

- Mal varlığının bulunduğu yönünde bilgi edinilen,

il veya illerdeki odalardan yapılması uygun görülmüştür.

Ancak, amme borçlusunun sahip olduğu iş makinelerinin tescil kayıtlarındaki bilgilere elektronik ortamda ulaşılabilmesi halinde araştırmalar elektronik ortamda yapılacak ve tespit edilen iş makinelerinin kayıtlarına haciz konulmak üzere alacaklı tahsil dairesince tanzim edilen haciz bildirimleri ilgili odalara doğrudan tebliğ edilecektir.

Amme borçlusu adına kayıtlı; hava araçlarının haczi için düzenlenen haciz bildirimleri, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına bağlı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne, deniz taşıtlarının haczi için düzenlenen haciz bildirimleri, Uluslararası Gemi Siciline ve Milli Gemi Siciline kayıtlı deniz taşıtlarında aynı Bakanlığa bağlı Deniz ve İçsular Düzenleme Genel Müdürlüğüne, Bağlama Kütüğüne kayıtlı deniz taşıtları için belediyelerde ve liman başkanlıklarında ayrı ayrı kayıt tutulduğundan, belediye ve/veya liman başkanlığına gönderilecektir. Ancak, amme borçlusunun sahip olduğu hava araçları ile deniz taşıtlarının tescil kayıtlarındaki bilgilere elektronik ortamda ulaşılabilmesi halinde araştırmalar elektronik ortamda yapılacak ve tespit edilen varlıkların sicil/kütük kayıtlarına haciz konulmak üzere alacaklı tahsil dairesince tanzim edilen haciz bildirimleri ilgili idareye doğrudan tebliğ edilecektir.

Diğer taraftan, alacaklı tahsil dairelerince amme borçlusunun fiilen tutanak tanzimi suretiyle haczedilebilecek sair menkul malları sadece borçlunun tahsil dairesince bilinen ikametgâh ve iş yeri adreslerinde, mal varlığının bulunduğu yönünde bilgi edinilen yerlerde yapılacak ve tespit edilebilecek malların haczi için 6183 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde düzenlenmiş olan niyabeten takip hükümleri göz önünde bulundurulacaktır.

Amme borçlusunun menkul ve gayrimenkulleri dışında sahip olabileceği patent, marka, tasarım veya telif hakkı ya da maden işletme, radyo ve televizyon yayın hakkı gibi haklarına yönelik mal varlığı araştırmaları faaliyetleri nedeniyle bu haklara sahip olabilecek amme borçluları ile bu haklara sahip oldukları yönünde bilgi edinilen amme borçluları için yapılacaktır. Bu konuda yapılacak araştırma, alacaklı tahsil dairelerince doğrudan hakların kayıtlarının tutulduğu yerlere haciz bildirimlerinin tebliği suretiyle yapılacaktır.

Amme borçlusunun, yukarıda belirtilenler dışındaki üçüncü şahıslar nezdinde bulunan ve 6183 sayılı Kanunun 79 uncu maddesine göre haczedilmesi gereken mal, hak ve alacaklarının haczine yönelik mal varlığı araştırması ise alacaklı tahsil dairelerince amme borçlusunun mal, hak ve alacağının bulunabileceği yönünde bilgi edinilen üçüncü şahıslara 6183 sayılı Kanunun 79 uncu maddesine istinaden düzenlenen haciz bildirimlerinin doğrudan tebliğ edilmesi suretiyle yapılacaktır.

c) Yurt çapında mal varlığı araştırması yapılmayacak tutardaki amme alacakları için amme borçlusunun;

- Bağlı olduğu tahsil dairesinin bulunduğu,

- Birden fazla tahsil dairesinde kayıtlı olması halinde (mükellefiyetini terk ettiği iller dahil) bu dairelerin bulunduğu,

- Tahsil dairesince bilinen ikametgâh ve iş yeri adreslerinin bulunduğu, ayrıca gerçek kişilerin nüfusa kayıtlı olduğu,

- Mal varlığının bulunduğu yönünde bilgi edinilen,

il veya illerde mal varlığının araştırılması yukarıda belirtilen usullerle yapılacaktır.”

b) (3) numaralı bölümünün sonuna aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Haciz varakalarının yetkili makam, yetki devri halinde devrolunan makam tarafından 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre alınmış elektronik imza kullanılmak suretiyle imzalanması mümkündür. Elektronik imza ile onaylanmış haciz varakaları alacaklı tahsil dairelerinin mührü ile mühürlenecektir.”

15) İkinci Kısım Birinci Bölümünün “X- Kısmen Haczedilebilen Gelirler” başlıklı alt bölümünün (2) numaralı bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“2. 4632 sayılı Bireysel Emeklilik ve Yatırım Sistemi Kanununun²⁸ 5684 sayılı Kanunun 41 inci maddesiyle değişik 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında, “Bireysel emeklilik hesabındaki fon paylarından, katılımcının sistemde bulunduğu ay sayısı ile asgarî ücret tutarının çarpımına karşılık gelen birikim tutarı ve bu Kanunun 6 ncı maddesi kapsamında bireysel emeklilik sisteminden emekli olanlara yapılan yıllık gelir sigortası ödemelerinin aylık ödemeye isabet eden miktarının nafaka borçları hariç olmak üzere asgarî ücret tutarına kadar olan kısmı haczedilemez, rehnedilemez, iflas masasına dahil edilemez. Bu fıkradaki hükümlerin uygulanmasında rehin, haciz veya iflas tarihinde geçerli brüt asgarî ücret tutarı esas alınır...” hükmü,

Aynı Kanunun “Devlet katkısı” başlıklı Ek 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasında “Bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat veya malûliyet nedeniyle ayrılanlar devlet katkısı hesabındaki hesabın tamamına hak kazanır. Devlet katkısı hesabındaki tutarlardan hak kazanılan tutarlar sistemden ayrılma veya emeklilik durumunda katılımcıya ödenir.” hükmü,

yer almaktadır.

Buna göre, amme borçlularının 4632 sayılı Kanun kapsamındaki bireysel emeklilik hesaplarındaki birikimlerinin;

- Henüz emeklilik hakkı kazanmamış olanların sistemde buldukları ay sayısı ile haciz tarihinde geçerli brüt asgarî ücret tutarının çarpımına karşılık gelen birikim tutarının üzerindeki kısmına,

- Emeklilik hakkı kazanarak yıllık gelir sigortası çerçevesinde kendilerine maaş bağlanan veya hazırlanan bir program çerçevesinde düzenli ödeme yapılanların, bu şekildeki ödemelerin aylık ödemeye isabet eden miktarının aylık brüt asgarî ücret tutarının üzerinde kalan kısmına,

nafaka alacaklılarının hakları saklı kalmak üzere haciz tatbik edilecektir.

Ancak, katılımcıların bireysel emeklilik sisteminden ayrılmaları halinde, sistemden alacakları tutarın, haczini engelleyen bir düzenleme bulunmadığından, amme alacağını karşılayacak kadar kısmının haczedilmesi mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazananlar ile bu sistemden vefat veya malûliyet nedeniyle ayrılanların devlet katkısı hesabındaki, hesabın tamamına hak kazanacağı, devlet katkısı hesabındaki tutarlardan hak kazanılan tutarlar sistemden ayrılma veya emeklilik durumunda katılımcıya ödeneceği dikkate alındığında hak kazanılma tarihlerinden önce emeklilik hesabında yer alan devlet katkısı tutarlarının haczedilemeyeceği tabiidir.”

16) İkinci Kısım İkinci Bölümünün “I. Menkul malların haczi” başlıklı alt bölümünün;

a) (1) numaralı bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. 6183 sayılı Kanunun 5904 sayılı Kanunla değişik 77 nci maddesinde, “Her türlü menkul mallar cins ve neveleri, vasıfları, alametleri, sayı ve miktarları ve tahmin edilen değerleri haciz zaptında tesbit edilmek suretiyle haczolunur.

Resmî sicile kayıtlı olan menkul malların haczi, sicillerine işlenmek üzere sicilin tutulduğu daireye tebliğ edilmek suretiyle de yapılır. Tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirimleri, alacaklı tahsil dairelerince ya da alacaklı amme idaresi vasıtasıyla, posta yerine elektronik ortamda tebliğ edilebilir ve bu tebligata elektronik ortamda cevap

verilebilir. Elektronik ortamda yapılacak tebliğe ve cevapların elektronik ortamda verilebilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.” hükmü yer almaktadır.

Buna göre, her türlü menkul malların; cins ve türleri, özellikleri, işaretleri, sayı ve miktarları ve tahmin edilen değerlerinin, haciz tutanağında (zaptında) tespit edilerek haczedilmesi gerekmektedir. Resmi sicile kayıtlı olan menkul malların haczinin, sicillerine işlenmek üzere sicilin tutulduğu daireye tebliğ edilmek suretiyle de yapılması gerekmektedir.

6183 sayılı Kanunun 77 nci maddesinde tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirimlerinin, alacaklı tahsil dairelerince ya da alacaklı amme idaresi vasıtasıyla, posta yerine elektronik ortamda tebliğ edilebilmesine ve bu tebligatlara elektronik ortamda cevap verilebilmesine imkan verilmiş, elektronik ortamda yapılacak tebliğe ve cevapların elektronik ortamda verilebilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Bakanlığımız yetkili kılınmıştır.

Bu hükme istinaden, Emniyet Genel Müdürlüğü trafik şube ve bürolarına kayıtlı araçların haczi için, alacaklı amme idarelerinin Bakanlığımızın (Gelir İdaresi Başkanlığının) uygun görüşünü de almak suretiyle Emniyet Genel Müdürlüğü ile yapacakları anlaşmalar çerçevesinde, elektronik imza ya da şifre kullanılmak suretiyle haciz bildirimlerinin elektronik ortamda anılan kuruma tebliğ edilmesi ve elektronik ortamda cevaplarının alınması, elektronik ortamda tebliğ edilecek haciz bildirimlerinde birden fazla amme borçlusu için tebligat yapılabilmesi ve cevaplarının alınması uygun görülmüştür.

Diğer taraftan, 2918 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (9) numaralı alt bendinde “Ülke çapında taşıtların ve sürücülerin sicillerini tutmak, bunlara ilişkin teknik ve hukuki değişiklikleri işlemek, işlettirmek, istatistiksel bilgileri toplamak ve değerlendirmek” Emniyet Genel Müdürlüğü trafik kuruluşlarının görev ve yetkileri arasında sayılmış, anılan maddenin son fıkrasında da “Sürücülere ait bilgilerde meydana gelebilecek değişiklikler ve araçlar üzerinde meydana gelebilecek teknik veya hukukî değişiklikler ile haciz, rehin, ihtiyatî tedbir ve belge iptali gibi kısıtlayıcı şerhlerin; elektronik ortamda tutulan siciller üzerine işlenilmesi ve kaldırılması işlemleri, bu değişiklik veya şerhlere karar veren yargı ve icra birimleri ile kamu kurum veya kuruluşları tarafından elektronik sistemle yapılabilir.” hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından sicil kayıtları tutulan motorlu taşıtların haczinin, 6183 sayılı Kanunun 77 nci maddesine ve/veya 2918 sayılı Kanunun 5 inci maddesine istinaden Emniyet Genel Müdürlüğü ile yapılan protokoller sonucunda, düzenlenen haciz bildirimlerinin elektronik ortamda tebliğ edilmesi suretiyle veya elektronik ortamda motorlu taşıtların sicillerine erişilerek haciz konulması suretiyle yapılması uygun görülmüştür.”

b) (3) numaralı bölümünün sonuna aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“2918 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde iş makinesi türünden araçların tescillerinin ne şekilde yapılacağı belirtilmiştir. Madde hükmüne göre gerçek veya özel hukuk tüzel kişilere ait olan iş makinelerinin tescil kayıtları ilgisine göre ziraat odalarında, ticaret odasında, sanayi odasında veya ticaret ve sanayi odasında tutulmakta olup, amme borçlusuna ait iş makinelerinin sicillerine haciz tatbikiyle yetinilmemelidir. Söz konusu iş makinelerinin çalınması, kaybolması ve hasar görmesi ihtimalini ortadan kaldırmak ve amme alacağının biran evvel tahsilini sağlamak amacıyla, 6183 sayılı Kanunun 78 inci maddesi uyarınca fiili haczinin gerçekleştirilmesi ve 82nci maddesi uyarınca gerekli muhafaza tedbirlerinin alınması gerekmektedir.”

17) İkinci Kısım İkinci Bölümünün “II- Üçüncü Şahıslardaki Menkul Malların, Alacak ve Hakların Haczi” başlıklı alt bölümünün;

a) (14) numaralı bölümünün ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“6183 sayılı Kanunun 79 uncu maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden; Bakanlığımıza bağlı tahsil daireleri tarafından takip edilen amme alacaklarında tutara bakılmaksızın, Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından takip edilen amme alacaklarında 50.000,- lira ve üzeri için, il özel idareleri ve belediyelere ait amme alacaklarında ise 10.000,- lira ve üzeri için tanzim edilen haciz bildirimlerinin bankaların genel müdürlüklerine tebliğ edilmesi uygun görülmüştür.”

b) (15) numaralı bölümünün sonuna aşağıdaki paragraflar eklenmiştir.

“Bu kapsamda kurulan elektronik ortamda haciz bildirisini tebliğ sistemine dahil olan banka genel müdürlükleri

ile Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.'ne, elektronik ortamda tebliğ edilen haciz bildirimleri, sisteme dahil olmayan banka genel müdürlüklerine bir haciz bildirisini ekinde liste olarak posta yoluyla tebliğ edilecektir. Elektronik ortamda haciz bildirisini tebliğ sistemine dahil olan banka genel müdürlükleri ve şubeleri ile Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.'ne zorunlu olmadıkça (çok ivedilik taşıyan durumlar ile sistemin işletilememesi hali) haciz bildirimleri posta yoluyla veya memur eliyle tebliğ edilmeyecektir.

Diğer taraftan 6183 sayılı Kanunun 79 uncu maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden, alacaklı amme idarelerinin Bakanlığımızın (Gelir İdaresi Başkanlığının) uygun görüşünü de almak suretiyle, PTT ile yapacakları anlaşmalar çerçevesinde, elektronik imza ya da şifre kullanılmak suretiyle haciz bildirimlerini elektronik ortamda anılan kuruma tebliğ etmeleri ve elektronik ortamda cevaplarını almaları, elektronik ortamda tebliğ edilecek haciz bildirimlerinde birden fazla amme borçlusu için tebligat yapmaları ve cevaplarını almaları uygun görülmüştür.”

18) İkinci Kısım Üçüncü Bölümünün “I- Gayrimenkul Malların ve Gemilerin Haczi” başlıklı alt bölümünün (1) numaralı bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. 6183 sayılı Kanunun 5904 sayılı Kanunla değişik 88 inci maddesinde, “Her türlü gayrimenkul malların, gemilerin haczi sicillerine işlenmek üzere haciz keyfiyetinin tapuya veya gemi sicillerinin tutulduğu daireye tebliğ edilmesi suretiyle yapılır. Tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirimleri, alacaklı tahsil dairelerince ya da alacaklı amme idaresi vasıtasıyla, posta yerine elektronik ortamda tebliğ edilebilir ve bu tebligatlara elektronik ortamda cevap verilebilir. Elektronik ortamda yapılacak tebliğ ve cevapların elektronik ortamda verilebilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Gayrimenkul haczi, bunların hasılat ve menfaatlerine de şamildir. Ancak borçlunun başkaca bir geliri yoksa kendisinin ve ailesinin geçimleri için kafi miktarda mahsulden veya satıldıkça bedelinden münasip miktarı borçluya bırakılır.

Alacaklı tahsil dairesi, hacz edilen gayrimenkul ve gemilerin idaresi ve işletilmesi, menfaat ve hasılatın toplanması için gereken tedbirleri alır.” hükmü yer almaktadır.

Bu hükme istinaden, gayrimenkul mallar ve gemilerin haczi için, haciz keyfiyetinin tapuya veya gemi sicillerinin tutulduğu daireye tebliğ edilmesi gerekmektedir. 5904 sayılı Kanunla maddede yapılan değişiklikle Bakanlığımıza verilen yetkiye istinaden, alacaklı amme idarelerinin Bakanlığımızın (Gelir İdaresi Başkanlığının) uygun görüşünü de almak suretiyle ilgili idarelerle yapacakları anlaşmalar çerçevesinde, elektronik imza ya da şifre kullanılmak suretiyle haciz bildirimlerinin elektronik ortamda bu idarelere tebliğ edilmesi ve elektronik ortamda cevaplarının alınması, elektronik ortamda tebliğ edilecek haciz bildirimlerinde birden fazla amme borçlusu için tebligat yapılabilmesi ve cevaplarının alınması uygun görülmüştür.”

19) Üçüncü Kısım Birinci Bölümünün “I- Tahsil Zamanlaşımı” başlıklı alt bölümünün;

a) (1) numaralı bölümünün ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü ve dördüncü paragrafları yürürlükten kaldırılmıştır.

“6183 sayılı Kanunun 5766 sayılı Kanunla değişik 3 üncü maddesinde, Kanunda geçen para cezaları teriminin; adli ve idari para cezalarını ifade ettiği hükme bağlanmıştır.”

b) (7) numaralı bölümünün ikinci paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraflar eklenmiştir.

“Diğer taraftan, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen amme alacaklarının tahsil zaman aşımının işlememesini sağlayacak şekilde özel kanunlarda düzenleme yer alabilmektedir. Bu tür durumlarda özel kanunlarda yer alan hükümlere istinaden amme alacaklarının tahsil zaman aşımının işlemeyeceği tabiidir.

Nitekim, 2004 sayılı Kanunun 4949 sayılı Kanunla eklenen 179/b maddesinde “Erteleme kararı üzerine borçlu aleyhine 6183 sayılı Kanuna göre yapılan takipler de dahil olmak üzere hiçbir takip yapılamaz ve evvelce başlamış takipler durur; bir takip muamelesi ile kesilebilen zaman aşımı ve hak düşüren müddetler işlemez.” hükmü yer aldığından, 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen amme alacaklarına ilişkin tahsil zaman aşımını iflas ertelemesi süresince işlemeyecektir.”

20) Üçüncü Kısım Birinci Bölümünün “III- Tahsil İmkansızlığı Sebebiyle Terkin” başlıklı alt bölümü

aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“III- Tahsil İmkansızlığı Sebebiyle Terkin

6183 sayılı Kanunun 5838 sayılı Kanunla³¹ değişik 106 ncı maddesinde, “Yapılacak takip sonunda tahsili imkansız veya tahsili için yapılacak giderlerin alacaktan fazla bulunduğu anlaşılan ve 213 sayılı Kanun kapsamına giren amme alacaklarında 10 Türk Lirasına (10 Türk Lirası dahil), diğer amme alacaklarında 20 Türk Lirasına (20 Türk Lirası dahil) kadar amme alacakları, amme idarelerinde terkin yetkisini haiz olanlar tarafından tahsil zaman aşımı süresi beklenilmeksizin terkin olunabilir. Bakanlar Kurulu, bu tutarları topluca veya ayrı ayrı on katına kadar artırmaya yetkilidir.

Maliye ve Gümrük Bakanı, yukarıdaki fıkra hükmüne göre terkin edilecek amme alacağının miktarını belirlemeye yetkilidir.

Terkin selahiyetini haiz olanlar bu selahiyetlerin tamamını veya bir kısmını mahalli makamlara bırakabilirler.” hükmü yer almaktadır.

Madde hükmüne göre, amme alacaklarının takip ve tahsiline yönelik olarak yapılacak masraflar dikkate alınarak, terkin edilecek amme alacağı tutarı Bakanlar Kurulunca belirlenmektedir.

Terkin yetkisine haiz olanlar, bu yetkilerinin tamamını veya bir kısmını mahalli makamlara bırakabilmektedir.”

21) Üçüncü Kısım İkinci Bölümünün (1) numaralı bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1. 6183 sayılı Kanunun 107 nci maddesinde, “Bu Kanunun tatbikinde vazifeli bulunan kimseler, bu vazifeleri dolayısıyla amme borçlusunun ve onunla ilgili kimselerin şahıslarına, mesleklerine, işlerine, muamele ve hesap durumlarına ait öğrendikleri sırlarla, gizli kalması lazım gelen diğer hususları ifşa ettikleri takdirde Türk Ceza Kanununun 239 uncu maddesine göre cezalandırılır.

(Mülga ikinci fıkra: 23/1/2008-5728/578 md.)

(Üç, dört ve beşinci fıkralar Mülga: 22/7/1998 - 4369/82 md.)

Bu Kanunun 41 inci maddesine göre amme alacağını tahsil yetkisi verilen kuruluşlara, yapacakları tahsile yönelik bilgilerin ve 22/A maddesine göre borcun olmadığına dair belgeyi arama zorunluluğu getirilen kurum ve kuruluşlara, ödeme ve işleme taraf olanlara ilişkin borç bilgilerinin verilmesi sırrın ifşası sayılmaz; bu kurum ve kuruluşlarda vazifeli bulunan kimseler edindikleri bilgileri ifşa ettikleri takdirde birinci fıkra hükmüne göre cezalandırılırlar. Bu bilgilerin verilmesine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.” hükmü yer almaktadır.

Bu maddede, Kanunu tatbik etmekle görevli kişilerin bu Kanundan kaynaklanan görevleri ve bu görevlere uymamaları halinde uygulanacak cezalar düzenlenmektedir.

Maddede ayrıca, bu Kanunun 41 inci maddesine göre amme alacağını tahsil yetkisi verilen kuruluşlara, yapacakları tahsile yönelik bilgilerin verilmesinin yasakları ihlal sayılmayacağı ve Kanunun 22/A maddesi uyarınca borcun olmadığına dair belgeyi arama zorunluluğu getirilen kurum ve kuruluşlara, ödeme ve işleme taraf olanlara ilişkin borç bilgilerinin verilmesinin sırrın ifşası sayılmayacağı belirtilmiştir.”

22) Üçüncü Kısım İkinci Bölümünün (3) numaralı bölümünün birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3. 6183 sayılı Kanunun 5728 sayılı Kanunla değişik 110 uncu maddesinde, “Amme alacağının tahsili için hakkında takip muamelelerine başlanan borçlu kısmen veya tamamen tahsile engel olmak veya tahsili zorlaştırmak maksadıyla mallarından bir kısmını veya tamamını,

1. Mülkünden çıkararak, telef ederek yahut değerden düşürerek gerçek surette,

2. Gizleyerek, kaçırarak muvazaa yolu ile başkasının uhdesine geçirerek veya aslı olmayan borçlar ikrar ederek, yahut alındılar vererek gerçeğe aykırı surette, varlığını yok eder veya azaltır ve geri kalan mallar borcu karşılamaya yetmezse altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.” hükmü yer almaktadır.”

23) Üçüncü Kısım Üçüncü Bölümünün “II- Geçici 8 inci Madde” alt başlıklı bölümünün;

a) (1.1) numaralı bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1.1. 6183 sayılı Kanunun 6322 ve 6456 sayılı Kanunlarla değişik geçici 8 inci maddesinde “31/12/2023 tarihine kadar uygulanmak üzere, özelleştirme kapsamına alınan kuruluşlar dahil 8.6.1984 tarihli ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tâbi iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunların müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri, 18.6.1999 tarihli ve 4389 sayılı Kanuna tâbi faaliyeti devam eden kamu bankaları, büyükşehir belediyeleri, belediyeler, il özel idareleri ve bunlara ait tüzel kişilerin veya bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşların, Devlete ait olan ve bu Kanun kapsamına giren borçlarına karşılık, mülkiyeti bu idarelere ait ve üzerinde herhangi bir takyidat bulunmayan taşınmazlarından merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince ihtiyaç duyulanlar ile 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında değerlendirilecek olanlar, 4.1.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kanunun 6 ncı maddesine göre oluşturulacak komisyon tarafından takdir edilecek değeri üzerinden, borçlu kurumun da uygun görüşü alınarak bütçenin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin Maliye Bakanlığınca satın alınabilir.

Bu idarelerin satın alınan taşınmazlarının tapu işlemlerine esas olan ve yukarıda belirtilen şekilde tespit edilen değerine eşit tutarda Devlete ait olan ve bu Kanun kapsamına giren borçları terkin edilir.

Bu madde hükmü, yukarıda sayılan kuruluşlar dışında kalan, borcunu ödemede çok zor duruma düştüğü inceleme raporu ile tespit edilen ve vergi dairelerine bu Kanun kapsamına giren borcu bulunan diğer mükelleflerin (tüzel kişiliği bulunanların ortaklarına ait olanlar dahil) taşınmazları için de uygulanabilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığınca belirlenir.” hükmü yer almaktadır.”

b) (1.2) numaralı bölümünün ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu hükme göre, 6183 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesinin 6322 sayılı Kanunla değişmeden önceki metninde yer verilen ve 5018 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1/1/2006 tarihinden itibaren özel bütçeli kamu idaresine dönüşen katma bütçeli kamu idarelerinin, 1/1/2006 tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.”

Tebliğ olunur.

¹⁷ 17/7/1964 tarihli ve 11756 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

²⁵ 13/7/2010 tarihli ve 27640 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

²⁶ 3/4/1985 tarihli ve 18714 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

²⁸ 7/4/2001 tarihli ve 24366 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

³¹ 28/2/2009 tarihli ve 27155 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.